

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Praxis. Statvs Transformationis modi descendentis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

P R A X I S
 STATUS TRANSFORMATIONIS
 MODI DESCENDENTIS,
 ET PRIMO
 DE IIS QUÆ FIVNT IN SVM-
 MO PER DONVM SAPIENTIÆ
 SVPERNATVRALIS.

PARAPHRASIS DECIMA.

QUÆ est ista a qua progreditur electa ut Sol. ac si diceret: sicut lux Solis superat in claritate lucem Lunæ; ita status Transformationis excedit statum Unionis, prout à præcedentibus, & sublequentibus statibus, proprium sibi vendicat. Deinceps ergò, pia anima, tanquam sol in virtute sua lucet per donum supernaturalis sapientiæ; & à Domini spiritu de claritate in claritatem transformatur, secundùm cœlestes quasdam regiones nouo semper modo succedentes; in illis iuxta praxin supra b positam, pro actus exercitio, circumuolutiones suas incredibili varietate, & iucunditate, indefinenter peragendo; prout ex sequentibus constabit. quæ etiam tantò breuiùs explicare oportuit, quantò, quæ summa sunt, minus dicuntur. Sit ergò

- I. Breuis deductio eorum qua eueniunt in praxi, toto statu Transformationis modi descendentis durante.
- II. Propria operatio quam diu mysticus in summo huius Transformationis versatur, est Sabbatismi felicissima fruitio.
- III. Eius velle & posse adequatè procedunt.
- IV. Nulla sollicitatis interruptione molestatur amplius.
- V. Magis ac magis splendoribus spiritus diuini illustratur.
- VI. Ex integro, & perfecta sua totalitate, ut in umbra Dei habitat mysticus.

Gg

ARTI-

a Cant. 6. b paraph. 9.

ARTICVLVS PRIMVS.

*Breuis deductio eorum quæ eueniunt in
praxi; toto statu Transformationis
modi descendens durante.*

Requiem tibi dabit Dominus Deus
tuus semper, & implebit splendoribus
animam tuam, & ossa tua liberabit:
& eris quasi hortus irriguus, & sicut fons
aquarum, cuius non deficient aqua. ac
si diceret: ô pia anima, licet in statu
vniõnis supremas illas spiritus fruitio-
nes experta sis; nondum tamen in te-
metipsa habebas absolutam illam re-
quiẽm, & appetitum satietatem, quam
adhuc superesse cognoscebas, dum ad
soleitatem tui ipsius, vniõnis cessatio-
nem, & carentiam subinde, imò fre-
quenter reicidebas; id quod mysticæ
felicitati multum aduersabatur. quam-
uis enim essentiali resignatione omnia
de manu Domini susciperentur; hoc
tamen non impediẽbat actualem vniõ-
nis cessationem; iam verò Deus dabit
tibi requiem; & continuum gaudium,
ob præstantem usum diuinæ amicitia:
& hoc ipsum quidem cum splendori-
bus maximis in animam tuam; & in ipsis
ossibus tuis, seu in illis spiritus latibulis,
in quibus aliquando tenebræ intelle-
ctuales, & amatiuæ virtutis duræ fie-
bant remissiones. vndè etiam eris sicut
hortus irriguus; qui quoquo tempore
sufficientem habet in se humiditatem,
imò superabundantem aquam
suauitatis Diuinæ; sicut fons cuius aquæ

non deficient, ita vt nulla amplius sit
interruptio iam adeptæ fruitionis, &
pro eodem sint in vitali vsu, & actuali
exercitio, tuum in familiaritate diuina
velle, & posse, vtque non plus velis,
quam possis; nec minus possis quam
velis. quæ quidem felicitas maior est,
quàm vt eam oculus subtilissimi intel-
lectus videat, aut auris percipiat, aut in
cor hominis ascendit; nisi in illud cui
datum fuerit nomen nouum, quod nẽ-
mo nouit, nisi qui accipit.

Obseruandum est tamen piæ animæ,
quod in dicta pace, & gaudio Spiritus
sancti non semper, ac continuo sit ad-
æquata intensio amoris; in hac enim
vita impossibile est, in exercitio actus
omni momento, æquè intensam in om-
nibus, & per omnia retinere fruitio-
nem; sicut habetur in summo Hic, &
Nunc operationis, quando homo ad
omnia exteriora inutilis est, & nec se-
ipsum, nec ea quæ circa se sunt aduertit,
sicut etiam pro eo Nunc aduertere non
debet. sæpè etiam alijs pijs actionibus
vacandum est, & orandum vocaliter, in
choro laudes Dei canendæ, in altari sa-
cra mysteria peragenda sunt: sæpè in-
super functiones impositorum officio-
rum ad publicum bonum, & regi-
men, animum trahunt; quæ om-
nia certè cogitationem, intellectualem
prudentiam, ac curam quam maximè
requirunt: ita vt mysticus ab vsu sen-
sum, & phantasie non tantum non li-
ber sit; sed etiam oculum attentionis
hisce impendere habeat. licet ergò non
defi-

deficiant aquæ fontis Trásformationis, præcipuè modi descendenti, & in toto suo esse, habere, operari, & frui, sit irriguus, abundansq;: vt etiam ad mediam, & infimam regionè descendendo, toto suo habere, & viuere dicat, bonum est nos hic esse, & interea dum eiusmodi pia exercitia peragit, simul in diuinitate, sicut piscis in aqua, natet; attamen ab vsu phantasiæ, & rationis aliquali saltem discursu, liber esse non potest. idè etiam Deus aliundè compensat bonum contemplationis, ad suam gloriam, (vt cunq; & saltem quantum ad sublimem operandi modum) interruptum. & hisce in genere dictis, consequenter ad specialia procedemus.

Propria operatio quamdiu mysticus in summo huius Transformationis versatur, est sabbatismi felicissima fruitio.

ARTICVLVS SECVNDVS.

Relinquitur a sabbatismus populo Dei: ac si diceret: ò pia anima, quam fœlix, & diu oprata est illa requies, in qua tandem aliquando integre, perfecteque datur, quod alioquin, aut per partes, aut interrumpentibus spiritus soleitatibus, & interfectis diuinis carentijs, habebatur. iam verò populo Dei, cuius conuersatio in cœlis est, ibique plus amat, quam in terra, vbi animat, relinquitur sabbatismus, & cessatio ab operibus duris, in eo quod do-

a Heb. 4. b Ezech 10.

no lapidæ scientiæ, & vitali vsu diuinæ naturæ consors factus, per eiusdem diuinæ naturæ bene-afficientiam viuat, gaudeat, & delicietur. felix hic sabbatismus, in quo nulla distractionum molestia, nulla passionum inordinatio, nulla cœlestium gaudiorum interruptio adstat; felix maximè hic sabbatismus, in quo pia anima magis passiuè, quam actiuè se habet. vnde etiam tam fortes attractus, & sursum actiones toto eo tempore, quo in summo hoc versatur (licet ad annum, aut alterum, perseueraret) experitur, vt si Deo Optimo Maximo placeret, pondus corporis alleuare; nec momento vnico in terra consistere sibi videretur possibile: quin illic cum spiritu vsque adedè eleuato, ipsum quoque corpus summa cœlorum, ac super quæuis imaginaria spatia, altitudinesque coascenderet; vt ei qui super omnes est, etiam adstare liceret: prout clarius colligitur ex sequentibus,

Eius Velle & Posse adequatè procedunt.

ARTICVLVS TERTIYS.

Cvm eleuarent Cherubim alas suas, b vt exaltarentur de terra, non resistebant rota, sed & ipsæ iuxta erant: stantibus illis stabant: & cum eleuatis eleuabantur, spiritus enim vitæ erat in rotis. ac si diceret: ò pia anima, quam diu inter se differunt velle, & posse; iuxta illud Apostoli: Velle adiacet mihi, perficere autem non inueniò;

Gg 2

per-

perfecta eleuatio à terrena conuerfatione eſſe non poterit: quia inferiores potentia ſuperioribus non integrè ſubiicerentur, nec promptè rationis imperio obedirent, & ideo tanta eſt harmonia veræ, ac realis Transformationis in ſpiritu transformato; vt ſicut Cherubim quando eleuabant alas, ſuperiorum ſcilicet potentiarum, vt inquam, omnia quæ ſunt, & quæ non ſunt, tranſcenderent, rotæ inferioris quoque hominis, cum omnibus viribus non reſiſterent: ſed ipſæ quoque iuxta eſſent; vtique tanquam connaturales, & ad totum compositum integraliter pertinentes. cum ſtantibus verò ſtant, ne ſcilicet plus velint, quam poſſint, & cum eleuatis eleuantur, vt non minus poſſint, quam velint. hoc autem non ex ſe, aut naturali virtute; ſed ſupernaturali proſus, & diuina; ideo enim ſpiritus vitæ erat in rotis; vt ſcilicet per gratiam, omnem inordinationem animi ſanantem, expeditæ, alleuiatæ, & coadunitæ maneat, potentijs ſuperioribus ad eum, qui ſuper omnia eſt, tendentibus. vnde quocunq; tempore, modo, aut loco taliter affectam piam animam quis interroget, [quid in cælo aut in terra optet, non aliud ex ea audiet, quam id volo, a quod hoc momento in me comperio.]

Iam verò tam arctus ſuperiorum, & inferiorum virium conſenſus, ac connaturale quaſi conſortium diuinæ naturæ, & quidquid demum hic benè, ac pulchrè in Deo afficit, pro præambulo

duntaxat, & diſpoſitione accipiendum erit. pro exercitio verò actus hæc omnia amicè deſerens, ad diuinos radios in ſpiritu longè ſubtilius relucentes, ſeſe reflectat; quouſque omnia quæ etiam intimè circumſtant, ſupergrediens, ad intelligentiam ſubſtantijs ſeparatis conſortem pertingat; ac dein ſi pro eo inſtanti operationum ſucceſſus non interrumpatur, voluntas perfectiùs pondere ſui amoris, extra proprium ſtatum ſe dimouens, proiciensque iungatur Deo, prout in ſe eſt, & amoris præſtantia, intellectus explicitas operationes excedit, atque amoris potiùs, quam intellectus ecſtaſi, abducatur in Diuinitatis abyſſum; dein ab eo liber, pulcherrimum lumen ſeu ſpecies Diuinæ naturæ, in ſpiritu reſulket, ad optimam dein, & & adæquatam operationem intellectus, & voluntatis, ilicò formandam, & pro fruitione perfectiſſima continuandam. atque hinc iucundè admodum profluat, quod pia anima in omnibus actionibus ſuis, plus Deum, eiusq; felicitatem, & vitæ æternæ communionem, quam ſe, ſuaque ſentiat, magisque in cælis quam in terris conuerſetur. & quidem ex vna parte his, & ſimilibus vitæ æternæ conſortijs in-dies alitur, ex alia parte autem, tam angelica, huius vitæ exilio proſus indigna iudicat; Dei tamen in ſe benignitatem ſumma reuerentia, colaudans. Quanta porro ſecuritate hæc felicitas poſſideatur, conſequenter etiam dicemus.

Nulla

a In vita B. Catharin, Genuen. c. 31.

Nulla sollicitatis interruptione molestatur amplius.

ARTICVLVS QVARTVS.

Non a abscondam ultra faciem meam ab eis, eo quod effuderim spiritum meum. ac si diceret, ô pia anima, pax, & gaudium in Spiritu Sancto, quibus tam abundanter perfusa es, æternæ gloriæ securitatem tibi repræsentant; in eo quod in omni tuo habere, & viuere videatur hanc felicissimam Transformationis abundantiam, nullis vnquam temporibus defuturam. cuius quidem securitatis infallibilitas in cælo perfecti gaudij ratio est. si enim, vel vnquam finienda foret, in Nunc æterno nõ possent Sancti Dei tã purè gaudere quin simultaneè etiam ob deficientiam quãdoque futuram, contristarentur. quia ergò gratia Dei effudit in te spiritum suum, non abscondit Deus faciem suam amplius; vt scilicet interruptiones sollicitatis proprii spiritus, seu diuinæ fructio- nis carentiam subeas, eiusque molestia afficiaris; pro vt hucusque in omnibus statibus contingebat: in quibus etiam non tam habebatur quod deerat, quam quod appeteretur, id quod non ex toto; sed tantum ex parte frui erat. illius enim quod quis absolutè nondum habet possidet, & ad libitum non vitur, non datur plena, & articulata fructio; sed op- tatiua; & ad aliud tendens, appetensque fertur, & fruitur, non autem, vt habens,

possidens, & vtens deliciatur.

Licet ergò fluminis impetus latificet ciuitatem Dei, & in pia anima sapientia, sapidaue scientia attingat vndique pro- pter suam mundiciam, ita vt omnia sint bona valdè; in exercitio tamen actus, & quando mentali negotio vacandum erit, oportet vt omne suum in Deo vitaliter habere, & viuere pro minimo, im- perfecto, & præambulo accipiat, vt su- per omnem suam felicitatem, maiorem amplitudinem subtiliori visu conspiciat in eoque aspectu omnia quæ sunt, & quæ non sunt, deserat, vsque ad con- ceptum Dei absolutum, seu entis perfe- cti; vt deindè ad amoris excessum, tran- seat: quot hoc loco absque singulari con- natu, & ex solo intensioris amoris pro- gressu, sæpè contingit. cæterum hæc nõ tantum possideri securè, sed etiam indi- es augeri, consequenter, explicamus.

Magis ac magis splendoribus spiritus di- uini illustratur.

ARTICVLVS QVINTVS.

Nos b omnes reuelata facie, glo- riam Domini specularantes, in ean- dem imaginem transformamur à clari- tate in claritatem, tanquam à Domini Spiritu. ac si diceret, ô pia anima, pro- fundissima illa radicatio in charitate, quæ iam non vti prius in statu priuatio- nis velut in carbone, rutilabat, & in sta- tu vnionis tanquam in flamma lucebat; sed tanquam ignis in propria sphæra e- minen-

G g 3

minen-

a Ezech. 39. b 2. Cor. 3.

minenter splendet; quodammodo loquitur, non dicam vos amplius seruos, sed amicos; quia omnia quæ audiui à Patre meo, nota feci vobis: in eo quod reuelata facie, & eminentiori modo, quam alias vnquam gloriam Domini speculari non tantum concessum sit, sed etiam datum, vt in eandem imaginem transformemini, idq; à claritate in claritatem tanquam à Domini Spiritu, quo etiam nil melius in hac vita optari potest. in tantum etiam, vt hoc loco per supersplendentes illas diuini spiritus illustrationes, articuli fidei, & veritatis reuelatæ, tam euidenter & perfecte cognoscantur, vt impossibile videatur aliter esse; cum merito tamen fidei, eo quod æquè, ac scholastici euidentiam fidei habentes parati sint credere, & actu credant, quando eiusmodi certitudo, non æquè intensè ac clarè manet.

Iam verò pro actus exercitio hæc omnia, & quidquid demum in mystica felicitate, etiam tam magnificum sentit vt nō liceat homini loqui, pro suo præambulo duntaxat, & proxima ad felicissimas operationes dispositione accipiat deseratque; dein ilicò diuinum Bonum quam intimè penetret, ibidemque acceptam bonitatis diuinæ similitudinem aspiciat, & aspiciendo amandoque collaudet. ex omnibus enim nil æquè feliciter, & iucundè in anima peragitur, quā vt facta ad imaginem Dei per potentias, & ad similitudinem per operationes; perfecte iuxta subiecti, & viatoris conditionem, operationibus sanctissimæ Trinitatis ad intra sese confor-

met per operationes intellectus agentis, & patientis, vt ab vtroque dein confortij diuinæ naturæ amor proueniens, subtiliùs digeratur, renouetur, & ad fruitionem continuandam foueatur; illudque ipsum per quam facilè. sicut enim perfectè sanus, suam sanitatem intelligit, & illam intelligendo in seipso existentem, & vitaliter manentem dicit, eiusque iucunditate, & bene-afficientia fruitur; ita quoque pia anima vitalem illam per gratiam sanati animi Transformationem, & diuinæ Bonitatis participationem, cum supersplendenti lumine in se habitare, & tanquam ex imis visceribus spiritus procedere intelligit, & intelligendo, penitiùsque agnoscendo eam dicit, seque in ea viuere gaudet. & eo ampliùs, quod eiusmodi bene-afficientia taliter æternæ gloriæ pondus operetur in ipsa, vt abundantissimè in inferiores animæ, & corporis vires diffluet, easque propè beatas efficiat: Vndè & ipsum corpus, quod alioquin aggrauat, tam leuè videtur; vt instar spiritus instantanea agilitate ipsas cœlorum altitudines penetrare gestiat, & se ad instar solis luminosum esse non dubitaret; dummodo, ad extra apparere posset, quod in se lucere videtur. & certè si hæc æternæ gloriæ participatio maneret absque corporis immutatione, & pro vt se tam in spiritu, quam in corpore, in, & à Deo, non autem ab alio aliquo, bene-affectam haberet; in æternum contenta esset; nec maiorem beatitudinem, siue in spiritu, siue in anima; siue in ipso corpore à Deo

Deo optaret, si ad claram visionem à Deo non ordinaretur. atq; hanc etiam felicitatem, qua scilicet de claritate in claritatem, tanquam à Domini spiritu transformatur, tam certo, & vitali gustu habitualiter, & ordinariè experitur, quam ea quæ oculis videt, manibus palpat, & vita sentit: idque tantò certius, quantò ea, quæ spiritu fiunt, ea quæ sensuum sunt, excedunt: tam perfectione naturæ, quam operandi subtilitate. quanta verò intellectus, & affectus intentione hæc contingunt, ex sequentibus constabit amplius.

Ex integro, & perfecta sua totalitate ut in umbra Dei habitat mysticus.

ARTICVLVS SEXTVS.

Homo a sensatus in sapientia manet sicut Sol. ac si diceret, ô pia anima, homo sensatus non utique tam intellectu, quo absque defectu cognoscit; quam voluntate, qua ipso usu doni sapientiæ vitaliter perfusus est, tanquam sol in suo lumine, tam integrè manet, ut non tantum defectum non patiat; sed potius ex tã supersplendenti transformatione, in umbra Dei, ceu in imagine vitæ æternæ permanenter habitat: cum eo tamen, ut in exercitio actuali

a *Ecl. 27.*

non semper æquè intensè, & adæquato actu persistat. si enim semper æquè intensè in Nunc præsentis, & actus exercitio persisteret, nunquam à supremis operationibus, quando amor piæ animam de statu suo dimouet, expediri, nec ad aliud quantumuis pium, & bono publico vtile opus sese conuertere posset: sed continuò ad actiones huius vitæ inutilis foret.

Iam verò pro actus exercitio tanquam præambulum, & dispositio ad perfectam operationem, & pro primo coexistat vitale in Deo bene-affici, totum compositum hominis ex confortio diuino perfundens: pro secundo autem nouo, & intensiori actu, ipsum summum, & primum Bonum, & Pulchrum, ut in infinitum hisce præstans videat, & videndo subtiliorem speciem, ac illius Boni Pulchrique similitudinem exprimat, & in longè intimiorem amoris bene-afficientiam digerat, digerendoque eandem renouet, foueat, fruaturque. donec post vnum alterumue annum, plus minus, animaduertat; summum illum, & quasi violenter ad superiora tractum non nihil remisisse: tum enim ad ea, quæ in medio sequenti paraphrasi dicuntur, transeundum erit.

ET SE-

ET SECUNDO

DE IIS QUÆ FIUNT IN MEDIO
TRANSFORMATIONIS MODI DESCENDENTIS.

PARAPHRASIS VNDECIMA.

Quis hominum scit quæ sunt hominis, nisi a spiritus hominis, qui in ipso est. ac si diceret, donum sapientiæ in suo summo tam excessiue spiritum tuum illustrabat, & amoris actionibus extra statum suum dimouebat; vt quodammodò tui iuris non esses, & ea, quæ spiritus tui erant, ignorares: iam verò in media regione, conformiter ad spiritum, qui in te est, suauitatem spiritus diuini experieris, pro vt in sequentibus dicitur.

- I. *Propria operatio quamdiu in medio Transformationis descendenti versatur, est secessus mystici viuacitas.*
- II. *Proprius spiritus à captiuitate diuina absoluitur.*
- III. *Lumine Transformationis temperato, viuacitas proprii spiritus redit & clara visionis similitudinem in se exprimit.*
- IV. *Quantò magis ad mediam regionem descendit; tantò altius regionem spiritus diuini supra se habet.*
- V. *Adæquatis operationibus intellectus & voluntatis, vsque ad inferiorem regionem descendit.*

ARTICVLVS PRIMVS.

Propria operatio quamdiu in medio Transformationis descendenti versatur, est secessus mystici viuacitas.

Viderunt b sub pedibus Dei Israel, quasi opus lapidis saphirini, & quasi calum, cum serenū est. ac si diceret, o pia anima, sicut mediæ huius regio-

nis situs, à supremo alius est, ita quoq; aliam habitationem constituit. quemadmodum qui prius in alto erat, cum ad medium descenderit, ille quidem respectu inferiorum adhuc in summo, respectu superiorum autem, in infimo est: supremum enim infimi, infimum duntaxat est supremi. & ideò sub pedibus Dei Israel visio apparebat,

opus-

a 2 Cor. 2. b Exo. 24.

opusque illud pretiosum, & aspectu delectabile lapidis saphirini; qui lapis colore aureis punctis relucet, & operationes mysticæ Transformationis, tanquam stellas scintillantes producit: cum eo tamen, ut ordinarium lumen, & bene-afficientia sit ad instar cœli, cum serenum est, & oculis longè gratius, quam intensus sol lucidissimis radijs splendens lumen suum visui non contemperabat. hinc, & violentiam quandam patiebatur, dum in summo Transformationis versarerer, & amoris vehementia extra statum suum dimouebatur: iam verò sereno intellectuali cœlo, & suavi mentis excessu, toto eo tempore, quo in medio huius Transformationis degit, supereminentem illam charitatem Dei digerit, & inescat; semper plena realitate sese descensui conformando, & in secessu mystico, siue intimissima tranquillitate, admodum vicinè diuinam bonitatem penetrando, ita ut in omnibus existentibus, nil nisi prout in summo Bonò existunt; eiusque imagines, seu particulæ quædam sunt, intueatur: idque secundum optimum modum operandi in hac vita, per quem in actus exercitio scit, quæ à Deo donata sunt sibi; sicut Beati in cœlo simultanéè intelligunt se beatos esse. Prout magis articulatè in sequentibus dicemus;

a Sap. cap. 8.

Proprius spiritus à captiuitate diuina absoluitur.

ARTICVLVS SECVNDVS.

Intrans in domum meam; conuiescā cum a illa (sc. sapientia;) non enim habet amaritudinem conuersatio illius, nec tedium conuictus illius, sed letitiam, & gaudium. ac si diceret: ô pia anima, licet paulatim à forti illo tractu, ceu à diuina captiuitate absoluaris, & in spiritu proprio viuacitatem tibi magis proportionatam experiaris; non ideò tamen ab eminèti charitatis vitali vsu cessas, ita ut interruptio fruitionis diuinæ contingat; sed à supersplendenti lumine recedens, in domum spiritus tui intras, ibique habitas cum sapida illa in Deo bene-afficientia. quæ cum totam tuam capacitatem, seu velle, & posse impleat, non habet amaritudinem conuersatio illius, nec tedium conuictus illius; sed huic regioni, & situi mentali conformem, & plenam lætitiā, ac gaudium in adæquato actu intellectus, & voluntatis; ceu in æquilibrio, & linea recta, quo ita libero, ac soluto animo iungaris ei, qui lumen suæ supersplendentis Deitatis visui tuo contemperat.

Et per hæc quidem omnia, ut præambula; perfectè tamen disponentia, in exercitio actus transeundum erit, absque conamine tam altè transcendendo, sicut fiebat cum adhuc in summo spiritu diuini versareris: dein aspectus

h h

spi

spiritus ad eum qui intimè, & quasi in ipso capite tuo suavissimas Diuinitatis suæ influentias distribuit, conuertendus est. sic enim cum maxima lætitia, & gaudio spiritus, ad suaves mentis alienationes, & ecstasis vicinas abstractiones abduceris: ibidem amoris arcanas inactiones suscipiendo. Quam feliciter porro hæc fiant, ex sequentibus magis clarum fiet.

Lumine Transformationis temperato, viuacitas proprii spiritus redit, & clara visionis similitudinem in se exprimit.

ARTICVLVS TERTIVS.

Ecce a regnum Dei intra vos est. ac si diceret: ô pia anima, non est quod cogites, te continuò eminenter supra te Deum quærere debere, cum ipsum regnum Dei intra te sit; in eo, quod sicut Beatis in cælo, ipse Diuinitatis splendor (pro cuiusque dignitate) à Deo contemperatur, vt absque violentia, ac grato prorsus modo, illum suscipere valeat; ita quoque hoc loco tibi eueniet propter modificationem supersplendentis luminis transformantis, quod in suo summo ex forti eleuatione ad superiora attrahebat: iam verò benignè remittens, tibi in temetipsa, amabili modo, collucet; quo ita in te, & in omnibus quæ circumstant, & quoquo modo percipiuntur ita habites; vt tamen etiam perfectè quæ Dei sunt vi-

deas, maximèque diligas, nil distractionis aut incommodi patiens ab ijs, quæ Deo minora sunt, & vt primi Veri, Bonique imagines, ac particulæ existunt. his itaq; cum ob descensum ad mediam regionem, proprii spiritus viuacitas accedat, & à nimia illustratione diuina absoluat, sui que iuris magis magisque fiat; mitiori modo, & humanæ conditionis per quam accommoda exercitatione, vitæ beatæ similitudinem in se quodammodo circumfert. vt enim in cælo Beati sic Deo intendunt, eiusque gloria fruuntur, vt etiam simul aliud, & dicere & facere possint, temper principaliori beatitudine in semetipsis gaudium vitæ æternæ circumferentes, idq; simultanea notitia, quod in Deo beati sint: pari modo iam mysticus in omnibus quæ agit, & percipit, quæque Deo minora sunt, vt particulas, & vestigia diuinæ bonitatis intuetur, ac simultaneè vitale suum in Deo bene-affici cognoscit, & scit quæ à Deo donata sunt tibi; idq; non tam ex actuali expressione, per operationes intellectus & voluntatis; quam ex dono sapientiæ vitaliter afficiente, & ex abundantia superiorum virium, in inferiores vires, ac totum hominis compositum influente. est itaque eiusmodi supereminentis splendoris remissio, in mediâ hac Transformationis regione, & mentali situ, longè gratissima; ac viatori maximè proportionata; cum in ea, ceu in statu innocentiae, per inspirationem internam, & vitalem communionem, modo ange-

lico

lico cœlestium exemplaria in semetipso circumferat; ita vt fruitio vitæ æternæ, quæ nunc est, umbra & imago sit futuræ Beatitudinis.

Iam verò pro exercitio actus hæc omnia, quantumcunque cœlestia sint, vt præambulum, & imperfectum quid, seu quod per actus operationes longè perfectius, & substantijs separatis conformiores modos depurari, ac subtilizari debeat, accipienda, & deferenda sunt; dein oculus spiritus ex prædictis omnibus diuinis illustrationibus præclarior factus, ad diuinum Bonum, & Pulchrum dirigendus; vt sic spiritus in operationibus supremis, per verba mystica, ac mentis locutiones, totum id, quod felicitatis ex diuino consortio habet, renouet, foueat, ac scrutetur, vsque ad profunda Dei; prout amplius consequenter dicemus;

Quantò magis ad mediam regionem descendit; tantò altius regionem spiritus diuini supra se habet.

ARTICVLVS QVARTVS.

ERit a lux luna sicut lux solis. ac si diceret: ô pia anima, cum ea quæ in spiritu intimè abscondita sunt, profui intensione, vel remissione in viribus inferioribus, seu sanctis imaginibus semper reluceant, atque in ijs infimo modo quidem; attamen, vt fieri potest, conuenientissimo resultent: hinc est; quod regionem supremam spiritus di-

uini ab intensissimis splendoribus remittentem, iam velut summè suprastantem, maximèque eleuatam conspicias. idque semper eò ampliùs, quò in medio hoc mentali situ ad inferiora descenderis, cum eo tamen vt lux lunæ, tibi sicut lux solis, tamque integrè, & plena fruitione in lumine remisso, tuxque naturali dispositioni contemperato, vitæ æternæ delicijs affluas, quam in summo: & eo magis, quod scilicet oculus internus, non amoris violentia à statu suo dimotus, ipsam felicitatem mysticam, tanquam sibi connaturalem habeat, possideatque. sicut etiam oculus corporis multò iucundius lumine diei fruitur, si sol nubeculis vtcunque obrectus splendentes radios cohibeat. vndè sicut ad videndum aliquid non est necesse videre substantiam Solis; ita quoque ad perfectam, & absolutam pro Nunc instanti mysticam felicitatem, non amplius est necesse supersplendentibus illustrationibus indui, cum eorum loco, lux huic intensionis proportionata ad actus adæquatæ dilectionis, & intensionis exercendos, integrè sufficiat; non obstante, quod indies animaduertat regionem spiritus diuini, in qua in summo versabatur, supra se persistere.

Interea pro exercitio actus non tantum regio spiritus diuini in alto remanens, & illustrationes ab intenso lumine remittentes; sed etiam quidquid internæ bene-afficientiæ habetur, vt præambulum, & imperfectum quid accipien-

Hb 2

dum

a Isai. cap. 11.

dum est, & oculus mitiori lumine perfusus, ad lumen, & bonum quod illuminat, & beat omnem hominem, extendendus, atque ab omnibus quæ sunt, & quæ non sunt depurandus est; quo ira ei, qui his omnibus præstat, adæquato actu intellectus, & dilectionis iungatur, cum eoque locutionis mentalis operationes iucundè admodum exerceat, & in earum renouatione circumuolutiones, diuiniq; amoris lusus perficiat; interea quod in media regione status Transformationis continuò descendit, vt consequenter dicemus.

Adequatis operationibus intellectus & voluntatis, vsque ad inferiorem regionem descendit.

ARTICVLVS QVINTVS.

Venit a hora, & nunc est, quando veri adoratores adorabunt Patrem in spiritu & veritate. ac si diceret: ô pia anima, omnis operatio mystica, si secundum suam perfectionem consideretur, talis esse debet, vt adæquatè procedat, secundum intellectum quidem, vt sit remota, & superexaltata ab omni eo, quod vt inferius transcendendi potest; secundum voluntatem verò vt bonum proportionatum tam subtiliter amet, quam intelligit: hoc ipsum autem iam vel maximè fieri potest, & debet. vnde nunc est hora in proprio spiritu adorandi Deum, secundum illam veritatem amoris, quam realiter, ac verè in hac media, & magis magisque descenden-

te mentis regione, & situ reperit; absque conatu se erigendi ad sublimes illas, ac supersplendentes illustrationes, quæ in summo huius Transformationis contingebant: sed adæquato actu intellectus, & voluntatis, hoc quod in se verum est, ac realiter vitali communionem in Deo bene-afficit, ita possideat, vt plus non appetat, nec minus appetat, quam velit, nec plus intelligat, quàm actu diligat, nec plus diligat, quam actu intelligat. atq; hoc est vera, reali, ac integra adoratione Deum Patrem (supra omnia præstantè) in spiritu, eiusq; infima regione, mentalivè situ reuereri; vera amoris consecutione Deum adorare, ac potentijs intellectus, & voluntatis adæquatè actuatis, in illum piè transformari; cum ineffabili omnium, prout sunt in prima veritate, reluctance: qua mediante etiam fit, vt cuncta quæ in inferioribus videt, ac secundum spiritum, animam, & corpus attingit, sint bona valde, & diuinæ, & supereminens bonitatis, veritatisque imagines, ac particula.

Vt autem hæc ritè fiant, pro actus exercitio mentales regiones, situsvè, ac insuper ipsum suum vitale habere, ac præambulum vt imperfectio; attamen vt conformis dispositio ad intimius operandum, accipienda sunt, ac deserenda; pro principio autem operationis subtilis cogitatio de summo Bono, & Pulchro assumenda est, ad eliciendam maximè spiritualem similitudinem, seu speciem; quam fecunditas intellectus
videt.

a Ioan. cap. 4.

videndo illustrat, illustrando perficit: interea amatiuam vim tam subtiliter alliciens, vt videndo Pulchrum ita subtiliter à consortio diuinæ naturæ afficiatur, vt quodammodo operationes substantiæ separatae attingat, & adæquatè, id est, tam spiritualiter diligat, sicut intelligit; toto hominis composito in

pace silentique gaudio, sibi proportionatis modis confluentem; idque tamdiu, quoadusque constanter animaduertat, sese ob continuum descensum ad infimam regionem deuenire: quo facto, ad ea, quæ sequenti paraphrasi dicuntur, transeundum erit.

ET TERTIO

DE IIS QUÆ FIUNT IN INFIMO TRANSFORMATIONIS MODI DESCENDENTIS.

PARAPHRASIS DVODECIMA.

Gratia Dei diffusa a est in cordibus nostris per Spiritum Sanctum, qui datus est nobis. ac si diceret, sicut in summo spiritus proprius ad altiora se non admittebatur, ita & in spiritu proprio, inferioris hominis machina tanquam ab eminentiori se, substare cogebatur. descensu ergò Transformationis declinante, spiritus proprius non amplius in media; sed infima regione viuere, & degere habet: ita vt ipsa quoque hominis inferioris circumferentia, proportionatis sibi modis, & actionibus spiritualibus diuinis coniungatur, percipiatque, quam intimè gratia Dei diffusa sit in cordibus nostris per spiritum sanctum, qui datus est nobis: pro vt in sequentibus dicendum est. &

- I. *Propria operatio quamdiu in infimo Transformationis descendens versatur, est silentij mystici quæta fruitio.*
- II. *Obumbratio diuina fruitionis in homine inferiori viuacissima quiete possidetur.*
- III. *Plena fruitione continuo descendit, quousque, sicut spiritum diuinum, ita & spiritum proprium supra se in alto videat.*
- IV. *Remittente lumine Transformationis, descensus in profundo habitationem constituit.*

a Rom. 5.

- V. *Obumbratione fruitionis silentiosè in abyſſo interioritatis paulatim diſparente, ſpiritus admiratio ſubſequitur.*
- VI. *De ſpirituali profectu, duratione & tranſitu ad ſtatum Transformationis modi aſcendentis.*

ARTICVLVS PRIMVS.

Propria operatio quamdiu in infimo Transformationis aſcendentis verſatur, eſt ſilentij myſtici quieta fruitio.

Perambulauimus terram, & ecce omnis terra habitatur, a & quieſcit. ac ſi diceret, ô pia anima, quam admirabilis, & grata nimis eſt illa hominum concordia; totus enim mundus diligenter à nobis viſitatus, altum ſilentium tenet, non quidem ex eo quod pauci homines in illo ſint, fortè bello, fame, & peſte ſublatis; ſed quod terra habitetur, & hominibus plena ſit. atque vnanimi conſenſu omnes quieſcunt, nemo clamat, diſcordias excitat nemo; ſed pace vniuerſali delectantur ſinguli. verùm quam longè felicior eſt illa animæ quies, in qua omnis terra inordinata affectione olim turbata, nunc autem pacatiſſima ſubiectione ſilet, ac inferiores vires ſuperioribus ſubiiciuntur integrè, rationiſque imperio; ſicut etiam inſtinctui Spiritus Sancti promptè, & hilariter obediunt: & hoc quidem non aliundè, quam ex abundanti amicitia Dei, omnes totius compositi humani potentias bene-afficiente, vîq; ad ipſum corpus, quod ſuo, ſibiſque proportionato modo, reficitur, gaudet, & oſſibus ſuis omnibus dicit, Do-

mine quis ſimilis tibi? ſicut ergò in ſupremo ſpiritus diuini pia anima fertur circa Deum vt excelſum, & ſuperexaltatum; in medio autem, vt circa magnum; ſic iam in hac infima regione, circa Eum verſatur vt paruum, & collecta, ac ſilenti ratione circumuolutiones myſticas operatur, perficitque, tam diu, quouſque ad abyſſorum infinitatem descendendo, diuinæque ſapientiæ latibula profundè ſcrutando; tandem à ſummo Transformationis modi aſcendentis, per medium ad infimum vſque pertranſeat. pro vt articulatè hic conſequenter explicabimus.

Obumbratio diuinæ fruitionis in homine inferiori viuaciſſima quiete poſſidetur.

ARTICVLVS SECVNDVS.

Pater Sancte, ego pro eis rogo, vt habeant gaudium meum b impletum in ſemetiſiſ. ac ſi diceret, ô pia anima, tanta eſt diuini amoris in ſe diligentem communicatio, vt ei non ſatisfiat, ſi per promiſſionem vitæ æternæ conſoletur, aut per eam, quæ vera eſt fides, aut quæ eſt obiecti, & tendentiæ in bonum à ſe diſtinctum, aut quod modo adſit, modo abſit; ſed vt in ſemetiſiſ gaudium diuinum habeant imple-

a Zach. 1. b Ioan 17,

impletum. sicut medicus non in alio sano, sed in semetipso propriam sanitatem habet, possidet, eamque contemplando perficit, de ea gaudento. imò ex eo potissimum gaudium (quod est perfecta boni proportionati consecutio) suam originem in pia anima trahit, quod consortio diuinæ naturæ vitaliter in intimo spiritus afficiente, sicut à propria vita, sensu, & respiratione sit induta; quin imò etiam impleta, quo scilicet ipsum corpus, cor, & caro eius exultent in Deo viuo. Vndè etiam felicissimum illud silentium, (de quo tanta existunt apud mysticos encomia) hoc loco non per modum actus transeuntis; sed permanentis ad exercitium actus, pacem, & concordiam præbens, tam validè inferioris hominis vires, ac totius hominis cõpositum penetrat, ordinat, suauiterque afficiendo disponit, vt felicissimam resurrectionem corporum prælibare videatur. cum enim summa illa, & quasi violenta in spiritu diuino, & proprio viuacitas remiserit, tum & ipse inferior homo sibi conformi fruitione afficitur, ad quam prius non poterat admitti: cum modus in spiritu diuino, aut proprio existendi fuerit nimis eleuatus, & cui inhabitat corpori improporcionatus. quod tamen non ita accipiendum est, ac si inferior homo in regione spiritus diuini, & spiritus proprii nil ex abundantia superiorum virium influxus susceperit, cum hoc vel maximè factum sit; sed, quod non tam familia-

riter, & vt in propria, & sibi proportionata, infimaque hac regione hoc ipsum contigerit.

Iam verò pro actus exercitio, obumbratio diuinæ fruitionis, quæ hic viuacissima quiete possidetur; vt præambulum, & vitalis bene in Deo afficiens dispositio deferenda est; dein libero, & soluto spiritu ad eum, qui his longè præstat, internus visus dirigendus erit, siue hic sursum, siue deorsum, dextrorsum, vel sinistrorsum inclinet, ac ibidem videndo paulatim similibus motuum, seu tendentiarum imagines, & notitias deserat, protinusque ad diuinum pulchrum videndum conuertat, spiritualiter illustret, amoris autem præstantia mentis actiones transcendens diuino bono indicibiliter iungatur; interea sic continuò descendendo, vt tamen ab eo quem diligit anima non separetur, pro vt hic consequenter ostendimus.

Plena fruitione continuò descendit, quousque sicut spiritum diuinum; ita & spiritum proprium supra se in alto videat.

ARTICVLVS TERTIVS.

OMnem a creaturam, quæ in caelo est, & super terram, & sub terra, & quæ sunt in mari, & quæ in eo, omnes audiui dicentes: Sedeni in throno, & Agno, benedictio, & honor, & glo-

Gloria, & potestas in secula seculorum. ac si diceret, ô pia anima, quam completa est illa latititia, & Dei perfecta laus, in qua vnanimi consensu, omnia quæ sunt, Deum benedicunt; non tantum ista, quæ ex natura sua perfectiora, elevata, & in cœlo sunt; sed etiam media, quæ scilicet super terram sunt; imò etiam infima, quæ nimirum sub terra sunt: quin imò etiam illa, quæ in mari sunt, & infatigabili commotione agitantur. ita, vt aspectus ille mentis, ad euagationem pronus, & molestia, quæ ex distractionibus oriri, & tanquam in mari tumultuoso animales appetitus inquietare solet, adhuc in plena quietâ, silentio, ac fruitione persistant; licet spiritus diuini, & spiritus proprii regionem iam supra se deseruerit, & ad illa, quæ sub terra, & inferioris sunt situs indies magis descendat. quo ita nimirum discat, Diuinitatis extensionem vbique, & à quacunque re (pro cuiusque conditione) honorem, & gloriam exigere, solemne suum oriri facere super omnes interioritatis modos, quibus omnibus mobilibus mobilior sapientia, sapida illa fruitione se communicare voluerit; æquè amicè, ac familiariter in infimis, ac in medijs, quam summis. plena ergò illa conformitas interioritatis, ad inferiorem hunc descensum hoc præstat; vt & hic diuina maiestas adsit, bonitatisque suæ vitales bene-afficientias distribuat; non

obstante eo quod regiones tam spiritus diuini, quam spiritus proprii, supra se disparuisse agnoscat.

Ad actus exercitium autem quod attinet, ipsa conformitas, & consensus in descensum, seu profundioris mentis situm, extensionemque, & quidquid simul vitalis in Deo bene afficientiæ possederit; hoc ipsum totum, & simul, vt præambulum, & imperfectum quid deserat; dein, vt poterit, amica, ad Eum, qui his longè præstat tendentia, secundum adæquatum visum, & motum, id est, vt non plus amet, quam intelligat, nec plus intelligat, quam amet; mentale exercitium instituat, & silentiosa admodum, ac subtili vita in Deo viuat, alatur, eorum quæ circa se sunt oblita. & hæc quanta industria, & ad interiores vicissitudines conformitate fieri debeant, consequenter dicemus.

Remittente lumine Transformationis, descensus in profundo habitationem constituit.

ARTICVLVS QVARTVS.

Vid lucidius a sole, & ipse deficiet.
 Q ac si diceret, ô pia anima, licet quis vixerit multis annis, & in his omnibus delectatus fuerit, meminisse debet tenebrosi temporis; quodque
 omnia

a *Ecc. 17.*

omnia sub cœlo suis concludantur spatijs, ac naturalis inconstantia iura obferuent, idque ad ipsius solis vsq; splendorem, qui in tempore suo deficiet; quamuis ipso lucidius nihil sit in tota mundi machina. & pari quidem modo circa tua interiora fieri debere obserues velim; licet enim dum in summa spiritus diuini, & media spiritus proprii regione non posses credere vnquam futurum eiusmodi, quem ab aliquo tempore, & nunc maximè sentis, super splendentis diuinæ illustrationis defectum; hoc ipsum tamen præsens remissio, & inferior in quo habitas, viuis, & operaris, mentalis situs, satis in praxi euincit; ita vt sub collecta ratione, & eo modo, quo Deus paruus esse dicitur, humili, & intra teipsam absconditè, ceu in centro, & puncto in infinitum diuisibili; te ei coniungere habeas, cuius circumferentia nusquam, & centrum vbique est. & certè vt hoc ipsum experiaris, quod scilicet diuina circumferentia sit nusquam, cum iam eius extensio, (siuè secundum altitudinem, siuè sublimitatem, seu excedentem magnitudinem accipiatur) disparuerit, centrum autem eius sit vbique; hoc nusquam melius, & ad viuum perfectius experiri licebit; quam hoc loco, quando lumen Transformationis, ex continuo descensu remississe, diutina experientia repertum fuerit; ita vt in præsentiarum habitationem tuam, in ipso profundo constituere debeas: in quo etiam quantò intimius visum, circumferentiam, & quidquid in sanctis

a Psal. 44.

imaginibus (quæ diuinæ essentia quasi particulæ quædam resulant) inuenitur, depresseris; tantò pacatiori silentio in centro spiritus tui, punctum infinitum, & indiuisibile diuinitatis, vitali gustu, benignè suscipies.

Quod ergò remittente lumine Transformationis, ex continuo descensu in profundo habitationem tuam constituas, & circa Deum sub collecta ratione procedas, & prout Paruus consideratur, hoc ipsum totum sit tantum præambulum, imperfecta operatio, proxima tamen dispositio ad exercitium actus. pro quo (postquam hæc omnia deserueris) silentiosè, & spiritali visu, illum qui his omnibus longè præstat, intuearis, eiusque pulchrum videndo, & bonum amando; vt potes, intimè oportet constringas, & constringendo renoues, foueas, ac fruaris, idque sub collecto Nunc, & Paruo, ad minima quæque: pro vt constabit ex sequentibus,

Obumbratione fruitionis silentiosè in abisso interioritatis paulatim disparente, spiritus admiratio subsequitur.

ARTICVLVS QVINTVS.

Abyssus a abyssum inuocat in voce cataractarum tuarum. Ac si diceret, ô pia anima, sicut ille, qui in profundissimam vallem descendere habet, cum aliquo tempore ad inferiora deuenierit; ille quidem si supra se aspiciat, se ad profunda descendisse videbit: at si ad inferiora oculos dirigat, abyssum aliam sibi

li

sibi

sibi substratam animaduertet, nec profundum finem, aut fundum reperiet; nisi post varios descensus tandē iter suum absoluat, non sine tristi, & timida suffuratione, ex voce cataractarum, aquarumque defluentium, & perstreptentium, contracta, ita prorsus tibi eneniat oportet, priusquam à summo cœlo egressio tua vsque ad inferiora terræ, & obumbrationis, diuinæque; fruitionis disparentiam deueniat. hinc etiam silentiosè, & penè inaduertenter indies magis, magisque se elongat interior benè ordinata harmonia superiorum, & inferiorum potentiarum, tanquam non amplius, ea quæ prius, diuinæ fruitionis obumbratione contutata; qua tamen hucusque ex abundantia à superioribus in inferiores vires influxu, veluti in cucumerario, ab æstu inordinatarum passionum protegebatur; vnde etiam muscitare incipit humanæ naturæ miseria, nuditasque, nec non admirabunda subcogitare, quid de hac tam vacua interioritate tandem futurarum sit.

Quapropter ad exercitium actus, loco præambuli, & operationis imperfectæ, sint hæc omnia; scilicet quod obumbratio diuinæ fruitionis indies magis deficiat; quod inordinatæ passiones quodammodo sentiantur, aut saltem pia anima vicinè ad cor, vnde exire possunt cogitationes malæ, deducatur; quodque inferior homo, quid tandem futurum sit, admiretur; hæc inquam & similia stent loco suo in pace bona: dein collecto visu, silentiosè admodum,

a *Vt habetur art. seq. b* *Prov. 20,*

Spiritualis oculus ad eum dirigatur, cuius centrum vbiq̄ue est, circumferentia autem nusquam, ibique aspiciendo diuinum Pulchrum, & Bonum, eo etiam fruatur, & renouando tam visum, quam indè productum amorem, fruitionem continuet; ac etiam toto successu, habere, sentire, & viuere benè contenta persistat, etiam si (interea quod abyssus abyssum inuocando) indies ad inferiora tam profundè descendat, vt in exercitio actus non plus de Deo sensibiliter afficiatur, quam sit ipsa simplex de Deo cogitatio, hoc ipsum namque spiritualis amoris profectus, secundum suam perfectionis lineam consideratus omninò expetere *a* videtur, vnde licet hic continuò procedatur medio nō eleuato; sed collecto, paruo, & tandem in minimo quodammodo puncto; in re tamen, & pro vt ipsa vniūnis coniunctio, in spiritu post omnium similium desertionem contingit, tam perfectè operationes mysticæ formantur, vt aliter fieri nec possint, nec debeant ordinario cursu, (etiam domini sapientiæ supernaturalis) spectato, quam verò perfecto, & tamen lento progressu hæc contingant, priusquam modus Transformationis descendētis mutetur, iam consequenter dicemus,

De spirituali profectu, duratione & transitu ad statum Transformationis modi ascendētis.

ARTICVLVS SEXTVS.

L *Vcerna Domini b* *spiraculum hominis, qua inuestigat omnia secreta ventris.* Ac

Ac si diceret, ô pia anima, supereminens illa Dei charitas, quæ tanquam lucerna altissimi, super caput tuum splendè ardebat, & cœlica illa sanitate afficiebat; ita ut te Deus custodiret, spiritu suo te obumbrans, quousque deficere videreris, terre non sustinens præ nimis ad visionem patriæ propè accedentibus delicijs, (quæ ex consortio diuinæ naturæ profluere solebant, ea, qua hucusq; toto statu Transformationis modi descendenti ostensum est, ordinata variatione) hæc, inquam, charitas secundum spiritualem profectum, tam altam in te radicem fixit, ut sit quodammodo sicut proprium tuum spiraculum, & halitus; sine quo non potes vivere, quique ex imis visceribus tuis emittitur, & vsque ad cordis intima latibula penetrat, nec quidquam etiam minutissimum præterit, quoad usq; ex toto quidquid ex modo descendenti Transformationis, etiam vel modicè afficit, ex integro consumat. linea enim maioris radicationis in charitate, sicut ad minutissima, (tanquam ad quædam diuinæ bonitatis vestigia) sese extendit: ita & spiritualis profectus augmentum in maximè infimis docet inuenire, fovere, & gaudere in eo, qui ita in se summus, omnibusque alijs longè, & in infinitum præstantior est, ut simul etiam cum simplicibus sit sermocinatio eius; ac in minimis, vel per vnicam stillam

magnitudinis eius, tota spiritus nostri capacitas, plenariè satiatur.

Iam verò priusquam vnus talis integer à summis per media, ad infima vsque descensus, per intermedias regiones, vbi, ac situs mentales, innumerabilesque operationes, seu verba mystica finiatur; & vnum quodammodo verbum affirmatiuum, quo Deum omnia supereminenter esse quibusdam minutis loquutionibus continuè dicebat, perfectè absoluat: facillè octo, decem, vel plures annos effluxisse mirabitur ille, qui tam in se, quam in alijs, diutina experientia perspicax factus, pretiosum à vili separare didicerit: attamen si quæ pia anima nullis publicis occupationibus impedita, libero, & soluto spiritu, ac supereffluenti amoris magnitudine mysticæ exercitationi vacare possit, faciliùs quoque ac citiùs vnum talem descensum absoluet.

His igitur peractis, ita ut amplius fruitionis, obumbrationisue diuinæ super sit nihil, & naturæ pondus reuixerit; vitalis autem illa bene-efficientia, quæ ceterum sanitas propria in seipsa, & ut connaturalis præexistebat, constanter, & perseveranti duratione defecerit, ac etiam fragilitatis humanæ blandimenta, & inferioris hominis iura iterum subire debeat: ad ea quæ in statu Transformationis modi ascendenti hic consequenter dicuntur, transeundum est.